

живого контакту зі студентом, наявність технічних складнощів проведення онлайн-уроків, відсутність належного технічного забезпечення та Інтернет-зв'язку, ще раз підтверджує, що дистанційна форма навчання для мистецьких закладів освіти та для закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку вчителів музичного мистецтва, не є ефективною, а може існувати тільки як допоміжний і частковий засіб..

Загалом, можна сказати, що війна внесла і продовжує вносити корективи в навчальний процес. Результат ми побачимо лише після завершення бойових дій і зможемо порівняти, наскільки змінювався він під час війни та після неї.

ЛІТЕРАТУРА

1. Василевська-Скупа Л.П. Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва : монографія. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2014. 208 с.
2. Механізм функціонування громадянського суспільства: збірник тез Всеукраїнської наукової конференції здобувачів вищої освіти (20 листопада 2020 року). Львів : ЛДУВС, 2020. 396с. URL:www.lvduvs.edu.ua
3. Education, Science, Research During Martial. www.baltijapublishing.lv
4. Актуальні проблеми освітньо-виховного процесу. URL:www.academia.edu

Наталія ЯРЕМЧУК
(Львів, Україна)

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ТА ПЕРСОНАЛІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Сьогоднішній шлях освітніх змін знаково реорганізує інноваційну архітектуру професійної підготовки майбутнього педагога, що зумовлює концептуальну переорієнтацію у формотворенні педагогічних систем, процесів та явищ. Одним із цілевизначальних маркерів трансформацій є

індивідуальна освітня траєкторія студента, яка в умовах Е-дистанційного навчання формальної та неформальної освіти вимагає багатоаспектного наукового дискурсу щодо проєктування персонального цифрового освітнього середовища. Це формує запит на виокремлення чинників, які забезпечують: конструкт позиції автономності, індивідуалізації та персоналізації; процесуальність та інструментальність освітнього процесу згідно із диференційованим / адаптованим навчанням, індивідуалізації навчання, персоналізованого навчання, самоорганізованого навчання; функціональні орієнтири професійної підготовки щодо самовизначення, самореалізації, саморозвитку, саморозуміння, самопрогнозування, самоактуалізації.

Концепт індивідуалізації та персоналізації в умовах Е-дистанційного навчання майбутніх вчителів початкової школи уможлиблює якісніше зорганізувати освітній процес, зважаючи на виокремлені аспекти кожного зокрема. Індивідуалізація навчання – це «організація навчального процесу з урахуванням індивідуальних особливостей учнів з метою створення сприятливих умов для реалізації їхніх пізнавальних можливостей, потреб та інтересів» [2, с. 386]. Відповідна інтерпретація поняття дозволяє виокремити характерні особливості: забезпечення процесу реалізації індивідуалізованого підходу до студентів враховуючи їхні особистісні характеристики (врахування індивідуальних особливостей пізнавальних психологічних процесів та здібностей, індивідуальних пізнавальних потреб), що зумовлює зміну змісту, методів та темпу навчання; передбачення однакової навчальної мети для усіх учасників освітньої програми та досягнення відповідного програмового результату навчання; зорієнтованість викладача на організаційну та контрольну-оцінну функції.

Натомість персоналізоване навчання тяжіє до засад суб'єктності студентів, які проєктують власну мету навчання, шляхи навчальної діяльності задля її досягнення, освітню програму із компонентом

вибірковості навчальних курсів та індивідуальну освітню траєкторію, тяглість освітньої складової до формування компетентностей, які детермінують професійний та особистісний саморозвиток студента; домінанту самостійної навчальної діяльності студентів; роль викладача як коуча зводяться до дорадчої та координаційно-моніторингової функції, із персональною педагогічною взаємодією.

Потенціал можливостей персоналізації у навчанні розкриває шлях особистісного формування через реалізацію освітніх потреб на основі індивідуального підходу [5, с. 169]; персоналізація як «здатність створювати навчальне середовище, яке дає змогу студентам реалізувати власні цілі, темп та/або спосіб навчання» [4]. Вихідними детермінантами персоналізації є суб'єктність, активність, адаптація, самостійність, міжособистісна взаємодія, готовність до перетворення і прийняття власних рішень, свобода вибору навчального контенту та дидактичних засобів, діагностика освітніх можливостей, умови і шляхи самостійної навчальної діяльності, моніторинг власної успішності, самовираження у реалізації освітніх завдань, які в умовах діяльності особистості забезпечують реалізацію власної педагогічної системи. Формотворчий контур персоналізованого навчання забезпечується відповідним освітнім середовищем, що позиціонується як «система умов існування, формування і діяльності особистості в процесі засвоєння нею конкретних систем наукових знань, практичних умінь і навичок; систему умов виховання й навчання особистості» [3, с. 272]. Відповідно, «персоналізоване освітнє середовище у ЗВО – це сукупність умов, які створюють підґрунтя для максимального розвитку індивідуальності здобувачів вищої освіти та усвідомлення ними власної особистості» [5, с. 169].

Цифрова трансформація пролонгує ідею персоналізації як адаптацію цифрових технологій до індивідуальних освітніх потреб особистості. Це

передбачає проєктування персонального цифрового освітнього середовища, для якого характерні системна єдність та цілісність структурно-функціональних компонентів (суб'єкт навчання, просторово-предметний контент цифрової інфраструктури, цільовизначальний, організаційно-змістовий, операційно-діяльнісний, інформаційно-діалогічний, соціально-комунікативний, моніторингово-аналітичний), які зумовлюють освітньо-інформаційні процес згідно з аспектами педагогічного впливу та процесуальної взаємодії особистості із середовищем для його перетворення.

Професійна підготовка майбутнього педагога та його самостійна навчальна діяльність в умовах персонального цифрового освітнього середовища має відповідати вимогам: гнучкості індивідуальної освітньої траєкторії студента; варіативності та вибірковості широкого спектру навчальних електронних курсів освітньої програми; адаптивності та диференціації цифрового навчального контенту та цифрових інструментів; методичним рекомендаціям щодо шляхів опрацювання змісту навчального матеріалу та презентації освітніх результатів; самомотивації, самоорганізації та самодисципліні студентів; супровідного консультування викладачами освітньої програми; шкали оцінювання навчальних досягнень; опції для інтерактивної взаємодії у межах навчальних, соціальних та професійних потреб; використання онлайн платформи для навчання, саморозвитку та професійного становлення.

Професійна підготовка майбутнього вчителя початкової школи в умовах Е-дистанційного навчання потребує системних змін відповідно до динамічного оновлення цифрових інструментів, які змінюють організаційно-педагогічні засади педагогічної освіти. Модель підготовки вчителя НУШ зорієнтована першочергово на формування професіоналізму особистості педагога, що актуалізує засадничі принципи підходів індивідуалізації та персоналізації цифрового освітнього середовища.

ЛІТЕРАТУРА

1. Братко М. Управління професійною підготовкою фахівців в освітньому середовищі університетського коледжу: теорія і практика : монографія / за ред. Л. Хоружої. Кам'янець-Подільський : «Аксиома», 2017. 424 с.
2. Енциклопедія освіти / Національна академія педагогічних наук України ; гол. ред. В.Г. Кремень; заст. гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва. 2-ге вид., допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 1144 с.
3. Єжова О. Формування ціннісного ставлення до здоров'я учнів професійно-технічних навчальних закладів : монографія. Суми : Вид-во «МакДен», 2011. 412 с.
4. Міністерство освіти і науки України. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти. 24.06.2020. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/rekomendacij-shodo-vprovadzheniya-zmishanogo-navchannya-uzakladah-fahovoyi-peredvishoyi-ta-vishoyi-osviti>
5. Жога Р. Персоналізоване освітнє середовище як інноваційний напрям розвитку сучасної освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Вип. 36. С. 165–171.